

čajno što ova opsegom nevelika knjiga pridonosi upoznavanju apokrifnog Marijina sna, motiva koji i danas živi u pučkoj pobožnosti i predaji. Još su dragocjenije napomene koje otkrivaju izvore i utjecaje iz kojih je tekst sa svim svojim pojedinostima proizašao, kao i upozorenja o odrazu ovog apokrifna u likovnoj umjetnosti. Možemo tek požaliti što se u crkvenoslavenski tekst apokrifna (usp. str. 12—16 i 81—82) potkralo dosta pogrešaka. Ova je knjiga također poticaj da se obrade i naši domaći slični tekstovi. Samo u hrvatskoglagoljskoj pismenosti ovakvih zapisa ima znatan broj; tek su neki od njih objavljeni, dok drugi još uvijek čekaju svoje obrađivače.

Josip TANDARIĆ

ZVERINICE IZ REZIJE, Ujel in udomaćil MILKO MATIČETOV, S podobami približala ANČKA GOŠNIK-GODEC, Mladinska knjiga, Založništvo tržaškega tiska, Inštitut za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, Ljubljana—Trst 1973, 243 str.

Znani slovenski sakupljač i proučavačelj usmenoga stvaralaštva Milko Matičetov ponovno nas je obveselio vrijednim prilogom. Ovoga puta pripovijestima o životinjama: izvornim, svježim i nadasve zanimljivim. Za *Zverinice iz Rezije* autor je u godini 1974. dobio zasluženo priznanje — Levstikovu nagradu, a i pozitivne ocjene stručne kritike, domaće i inozemne. Djelo je popularnoznanstvenoga karaktera, što je između ostaloga istaknulo i ljepotu donesenih primjera.

U razdoblju od 10. svibnja 1962. do 2. rujna 1973. Matičetov je u Reziји zapisao oko dvjesto četrdeset pripovijedaka o životinjama. U ovu antologiju uvrstio ih je ravno šezdeset. Osim njihove estetske vrijednosti — kakav li ih je samo užitak čitati! — ovi su tekstovi nov i dragocjen prinos znanosti za raznolika proučavanja, prvenstveno komparativna.

Matičetova antologija popraćena je opsežnim predgovorom (stranice 9—39), u kojemu je oertan kontinuitet sakupljanja i interesiranja za pripovijesti o životinjama, s posebnim osvrtom na Reziју, i u kojemu su dana neka obilježja izabranih primjera s obzirom na njihovo mjesto u slovenskoј usmenoj književnosti i u slavenskom, odnosno evropskom kontekstu. U tome je smislu napisana i kratka bilješka na stranicі 210, gdje autor navodi kako se rodila i kako se ostvarila ideja da se izda samostalna zbirka pripovijesti o životinjama iz Reziје.

U *Napomenama* (str. 211—228) autor donosi podatke o kazivačima što su zastupljeni u knjizi, odnosno navodi primjere što mu ih je koji kazivač govorio. Imena osoba, sela i zaselaka prvo je dao u rezijskom a zatim u službenom talijanskom obliku. Nadalje, u istom poglavlju, slijede podaci u vezi sa svih šezdeset objavljenih tekstova. Svugdje je ponajprije izvorni naslov iz zapisivačeva terenskoga dnevnika kako ga je on sam zabilježio ili formulirao s kazivačem pri samom zapisivanju teksta. Zatim slijedi datum zapisivanja teksta, broj (rjede stranica) u dnevniku i broj magnetofonskih traka, koje su pohranjene u Inštitutu za slov. narodopisje SAZU. K tome su još ponekad pridodane i neke kritičke napomene što ih je priređivač prethodno propustio navesti, neko tumačenje, upozorenje u vezi s objavljivanjem i tome slično. U posebnoj rubrici navodi varijante: prvo iz Reziје, a onda ostale slovenske, koje su već objelodanjene, i na kraju furlanske. U zadnjoj rubrici skraćuje se pažnja na međunarodno svrstavanje pojedinih pripovijesti: prvo prema kazalu Aarne-Thompsona; a ako to ne bi bilo dovoljno, onda i po drugim međunarodno utemeljenim pregledima (Bokke-Polivka) ili zbirkama građe (Dähnhardt). Autor je pregled tih međunarodnih povezivanja sastavio u tri tablice: stranica 230 — *Comparatio numerorum huius editionis cum indice internationali Aarne-Thompson 1961 vel aliis indicibus*).

Na stranicama 228. i 229. stoji literatura navedena s kraticama iz predgovora i napomena. Na kraju je širi sažetak na talijanskome jeziku.

Josip KEKEZ